

OBSAH

Přehled základních pramenů	7
Seznam základních zkratk	10
Úvodem	14
1. Volba tématu	14
2. Cíl práce	18
3. Volba metod	19
I. Rodina, rodinné právo a autonomie vůle	21
1. Evoluční vývoj rodiny	21
2. Překonání patriarchálního modelu rodiny a autonomní postavení jednotlivých členů rodinného kolektivu	24
3. Relevance „nových zájmů“ v moderní rodině	27
4. Autonomie rodiny, tzv. publicizace rodinného práva a intervence státu ..	30
5. Teorie autonomie vůle a její místo v soukromém právu	32
6. Uplatnění autonomie vůle v historickém kontextu	62
II. Autonomie vůle, smluvní svoboda a její limity de lege lata ..	74
A. Rovnost muže a ženy v právu jako předpoklad pro uplatnění autonomie vůle a realizace smluvní volnosti	74
1. Ústavní rovnost muže a ženy	74
2. Rovnost manželů a jednota rodiny	78
B. Smlouva jako základ právního vztahu mezi mužem a ženou	80
1. Autonomie vůle, smluvní konsens, smlouva	80
2. Relevance individuálních zájmů muže a ženy a „inominát“	82
3. Pacta sunt servanda, smluvní modifikace a limity clausuly rebus sic stantibus	85
C. Předmanželská smlouva	91
1. Zasnoubení jako smlouva	91
2. Předmanželská smlouva	94
3. Manželství jako smlouva	115

D. Manželská majetková smlouva	119
1. Smluvní režim nebo modifikace zákonného institutu?	119
2. Charakteristika zákonného institutu	126
3. Modifikace zákonného institutu	138
4. Smluvní režim	145
5. Pozdější modifikace manželských majetkových smluv	157
6. Forma manželských majetkových smluv, jejich účinky, publicita a ochrana zájmů třetích osob	157
E. Smlouva mezi manžely v krizovém období	161
1. Manželská krize	161
2. Rodinná mediace	164
3. Dohody a smlouvy uzavírané v „patologickém“ období manželství	168
4. Smlouvy jako předpoklad tzv. smluveného neboli nesporného rozvodu ..	175
5. Smlouvy po rozvodu	189
F. Autonomie vůle ve vztazích osob žijících more uxorio	192
1. Obecně	192
2. Vybrané aspekty právní reflexe vztahu more uxorio	197
3. Inominátní smlouva jako základ vztahu osob žijících more uxorio	202
III. Autonomie vůle, smluvní svoboda a jejich limity de lege ferenda	209
1. Kritické poznámky nad stávající českou právní úpravou rodinného práva	209
2. Úvahy de lege ferenda	215
3. Zamyšlení nad vybranými aspekty harmonizace a unifikace rodinného práva v Evropě	223
Závěr	228
1. K autonomii vůle a jejím limitům, rodinnému právu a k nutnosti jeho rekodifikace	228
2. Závěr	234
Resumé	236
Literatura v českém jazyce	241
Cizojazyčná literatura	252

Přehled základních pramenů

1. Česká republika

- Ústava České republiky (ústavní zákon č. 1/1993 Sb.)
- Listina základních práv a svobod (usnesení předsednictva ČNR č. 2/1993 Sb.)
- Občanský zákoník (zákon č. 40/1964 Sb.)
- Zákon o rodině (zákon č. 94/1963 Sb.)
- Zákon o sociálně-právní ochraně dětí (zákon č. 359/1999 Sb.)
- Občanský soudní řád (zákon č. 99/1963 Sb.)
- Zákon o mezinárodním právu soukromém a procesním (zákon č. 97/1963 Sb.)
- Zákon o konkursu a vyrovnání (zákon č. 328/1991 Sb.)
- Trestní zákon (zákon č. 140/1961 Sb.)
- Zákon o zápisech vlastnických a jiných věcných práv do katastru nemovitostí (zákon č. 265/1992 Sb.)
- Zákon o notářích a jejich činnosti (zákon č. 358/1992 Sb.)
- *Allgemeines bürgerliches Gesetzbuch (ABGB)*, vyhlášený dne 1. června 1811 císařským patentem č. 946 Sb. z. n., recipovaný do právního řádu nově vzniklého Československého státu zákonem ze dne 28. října 1918, č. 11 Sb. z. a n., o zřízení samostatného státu československého

2. Italská republika

- Costituzione della Repubblica Italiana (G.U. 27 dicembre 1947, n. 298, ed. straord.)
- Codice Civile – CC (R.D. 16 marzo 1942– XX, n. 262)
- Codice civile z roku 1865
- Riforma del diritto di famiglia (L. 19 maggio 1975, n. 151)
- Codice di Procedura Civile (R.D. 28 ottobre 1940, n. 1443)
- Riforma del sistema italiano di diritto internazionale privato (L. 31 maggio 1995, n. 218)

3. Mezinárodní úmluvy

Lidská práva:

- Evropská Úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod ze dne 4. 11. 1950 ve znění protokolů č. 3, 5, 8 a 11 (v ČR č. 209/1992 Sb.)

Rovnost muže a ženy, manželství, rozvod:

- Úmluva o odstranění všech forem diskriminace žen ze dne 18. prosince 1979 (v ČR č. 62/1987 Sb.),
- Opční protokol k Úmluvě o odstranění všech forem diskriminace žen ze dne 6. října 1999 (v ČR č. 57/2001 Sb. m. s.),
- Doporučení (78)37 Výboru Ministrů Rady Evropy o „rovnosti manželů v občanském právu“
- Doporučení (81)15 Výboru ministrů Rady Evropy o „rodinném bydlení“
- Doporučení (89)1 Výboru ministrů Rady Evropy týkající se „plateb po rozvodu“
- Doporučení (98)1 Výboru ministrů Rady Evropy o rodinné mediaci

Výživné:

- Úmluva o vymáhání výživného v cizině ze dne 20. 6. 1956 (v ČR vyhláška MZ č. 33/1959 Sb.)
- Úmluva o uznání a výkonu rozhodnutí po vyživovací povinnosti ze dne 2. 10. 1973 (v ČR vyhláška MZ č. 132/1976 Sb.)

Práva dítěte:

- Úmluva o právech dítěte ze dne 20. 11. 1989 (v ČR sdělení FMZV č. 104/1991 Sb.)
- Evropská úmluva o právním postavení dětí narozených mimo manželství ze dne 15. 10. 1975 (v ČR sdělení MSV č. 47/2001 Sb. m. s.)
- Evropská úmluva o uznávání a výkonu rozhodnutí o výchově dětí a obnovení výchovy dětí (v ČR č. 66/2000 Sb. m. s.)

- Evropská úmluva o výkonu práv dětí ze dne 25. 1. 1996 (v ČR sdělení MSV č. 54/2001 Sb. m. s.)
- Evropská úmluva o osvojení ze dne 24. 4. 1967 (v ČR sdělení MZV č. 132/2000 Sb. m. s.)
- Úmluva o ochraně dětí a spolupráci při mezinárodním osvojení ze dne 29. 5. 1993 (v ČR sdělení MSV č. 43/2000 Sb. m. s.)
- Úmluva o občanskoprávních aspektech mezinárodních únosů dětí ze dne 25. 10. 1980 (v ČR sdělení MSV č. 34/1998 Sb.)